

Dato: 15. maj 2023
Sagsnr.: 2023 - 2882

Granskningsudvalget
Christiansborg

Statsministerens besvarelse af spørgsmål nr. 35 (GRA alm. del)

Spørgsmål nr. 35:

”Ekspertes undrer sig ifølge BT.dk over særligt én sætning i ministerens begrundelse for at frikende departementschef Barbara Bertelsen i minksagen, nemlig at departementschefen »ikke ses at have været involveret i forberedelsen af pressemødet, jf. artiklen »Ekspertes undrer sig nu over særligt én sætning i Mette Frederiksens begrundelse for at frikende sin departementschef, Barbara Bertelsen, i minksagen«, BT.dk den 5. april 2023. Denne undren baserer sig, ifølge artiklen, på den kendsgerning, at Minkkommissionen nåede frem til den konklusion, at Barbara Bertelsen var involveret i forberedelsen af og i selve pressemødet, og at hun modtog tre udkast til selve talen inden pressemødet den 4. november 2020. Endvidere beskrives det, at ministeren, i sin afgørelse, har fulgt en indstilling fra Medarbejder- og Kompetencestyrelsen, som oplyser, at den konkrete sætning også står i styrelsens indstilling, mens Minkkommissionen nåede frem til, at Barbara Bertelsen medvirkede til forberedelsen af pressemødet den 4. november 2020, men ikke pressemødet den 7. november 2020. Endelig fremgår det, at forhørsledelsen har vurderet, at udmeldingerne på pressemødet den 4. november 2020 »ikke retlig kan karakteriseres som en instruks«. Deler ministeren spørgerens opfattelse af, at de forskellige vurderinger fra henholdsvis Minkkommissionen og Medarbejder- og Kompetencestyrelsen skaber forvirring og står i modstrid med hinanden, og vil ministeren på denne baggrund tage initiativ til at offentliggøre den samlede indstilling fra Medarbejder- og Kompetencestyrelsen – eller i hvert fald gøre denne tilgængelig for gennemlæsning for medlemmerne af udvalget under eventuelt opsyn?”

Svar:

Statsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Medarbejder- og Kompetencestyrelsen, der har oplyst følgende:

”Minkkommissionen afgav den 30. juni 2022 sin beretning. Minkkommissionen vurderede, at i alt 10 personer, herunder Statsministeriets departementschef, havde begået tjenesteforseelser af en sådan grovhed, at der var grundlag for, at det offentlige søgte at drage dem til ansvar.

Da Statsministeriets embedsmænd var inhabile i forhold til en sag om ansættelsesretlig opfølgning på beretningen vedrørende Statsministeriets departementschef, anmodede statsministeren Medarbejder- og Kompetencestyrelsen om at varetage sagsbehandlingen og rådgive ministeren direkte. Medarbejder- og Kompetencestyrelsen har rådført sig med Kammeradvokaten. Statsministeriets embedsmænd har således ikke deltaget i sagens behandling.

Der blev som opfølgning på Minkkommissionens beretning den 24. august 2022 meddelt departementschefen en disciplinær advarsel i anledning af hendes medvirken til brud på sandhedspligten og legalitetsprincippet i forbindelse med pressemødet den 4. november 2020 og den efterfølgende opretholdelse heraf.

Den specifikke kritik af departementschefen var, at hun under de af kommissionen konkret beskrevne særlige omstændigheder burde have rejst spørgsmålet om hjemmel til aflivning af alle mink og til udbetaling af tempobonus over for Miljø- og Fødevareministeriet som ressortministerium, i hvert fald inden statsministerens pressemøde den 4. november 2020, med henblik på at sikre, at der var fornøden hjemmel.

Minkkommissionens bedømmelse af departementschefens ageren var særligt baseret på den vurdering, at pressemødet den 4. november 2020 indeholdt udmeldinger over for myndigheder, som udgjorde en klart ulovlig instruks.

Det hændelsesforløb, som fremgår af kommissionens beretning, blev således lagt til grund, og der blev taget udgangspunkt i kommissionens retlige og faktiske vurdering.

Efter meddelelsen af den disciplinære advarsel er der som opfølgning på Minkkommissionens beretning gennemført en tjenstlig undersøgelse mod rigspolitichefen. Forhørsledelsen fremkom med beretning og indstilling den 10. februar 2023 og fandt sammenfattende, at rigspolitichefen ikke havde begået nogen tjenesteforseelse, og at der derfor ikke var grundlag for disciplinær straf efter tjenstemandsloven. Forhørsledelsens bemærkninger og indstilling er offentliggjort på Justitsministeriets hjemmeside.

På baggrund af forhørsledelsens beretning og indstilling i den tjenstlige undersøgelse mod rigspolitichefen overvejede Medarbejder- og Kompetencestyrelsen med bistand fra Kammeradvokaten, om der var grundlag for genoptagelse af blandt andet sagen vedrørende den disciplinære advarsel til

Statsministeriets departementschef. Medarbejder- og Kompetencestyrelsen rettede herefter henvendelse til statsministeren om genoptagelse af sagen vedrørende Statsministeriets departementschef. Initiativet til at overveje genoptagelse er således taget af Medarbejder- og Kompetencestyrelsen.

Medarbejder- og Kompetencestyrelsen har på den baggrund – med bistand fra Kammeradvokaten – rådgivet statsministeren om at genoptage sagen og tilbagekalde advarslen til departementschefen. Embedsmænd i Statsministeriet har af habilitetsmæssige grunde heller ikke deltaget i behandlingen af spørgsmålet om genoptagelse af sagen og tilbagekaldelse af advarslen.

Medarbejder- og Kompetencestyrelsens indstilling er forelagt statsministeren i form af et udkast til afgørelse. Statsministeren har tiltrådt indstillingen. Medarbejder- og Kompetencestyrelsens indstilling er således identisk med afgørelsen af 23. marts 2023, der er offentliggjort på Statsministeriets hjemmeside.

Af Statsministeriets pressemeddelelse fremgår blandt andet følgende:

”Minkkommissionens vurdering af embedsmændenes overholdelse af deres tjenstlige pligter var bl.a. baseret på en vurdering af, at pressemødet den 4. november 2020 indeholdt udmeldinger over for myndigheder, som udgjorde en klart ulovlig instruks og grov vildledning om hjemlen for at forlange aflivning af mink uden for sikkerhedszonerne.

Forhørsledelsen har i modsætning til Minkkommissionen vurderet, at udmeldingerne på pressemødet den 4. november 2020 og de efterfølgende pressemeddelelser ikke retligt kan karakteriseres som en instruks til blandt andre Rigspolitiet om straks at igangsætte og gennemføre aflivning af alle mink, men at der derimod var tale om en overordnet orientering af offentligheden om den politiske beslutning, der var truffet om, at alle mink skulle aflives, og om beslutningens konsekvenser.”

Medarbejder- og Kompetencestyrelsen har rådført sig med Kammeradvokaten og har ikke fundet grundlag for at tilsidesætte forhørsledelsens vurdering.

For så vidt angår formuleringen om departementschefens involvering i forberedelsen af pressemødet i afgørelsen af 23. marts 2023 bemærkes, at det er udtryk for en sammenfatning af Minkkommissionens beskrivelse af departementschefens involvering i forberedelsen af pressemødet.”

Med venlig hilsen

Mette Frederiksen